JOHN RODERKERKEN

IK ZEG NIKS, MAAR IK DENK VAN ALLES

Een onfatsoenlijk boek
over alledaagse ergernissen

IK ZEG NIKS, MAAR IK DENK VAN ALLES

Een kleine letter voor de grote ergernis

Dertig zwartkomische hoofdstukken over boodschappen, verkeer, werk, de buurt en de digitale samenleving.

Voor iedereen die vandaag alweer de verstandigste moest zijn.

John Roderkerken

Oorspronkelijke fictieve satire. Alle personages, instellingen en vonnissen zijn verzonnen; eventuele herkenning berust op alledaagse pech.

INHOUD

Wat er allemaal misgaat

Voor iedereen die vandaag alweer de verstandigste moest zijn 6

Deel I · Boodschappen voor gevorderden 8

1. De republiek van het zuivelpad 9

2. Wilt u er nog iets bij? 11

3. De kassaband als verrassingsaanval 13

4. Onverwacht voorwerp in het inpakgebied 15

5. De prijs die alleen voor ingewijden bestaat 17

6. De rij die speciaal voor mij is opgericht 19

Deel II · Iedereen heeft voorrang 21

7. Een halve meter persoonlijkheid 22

8. Richting aangeven is kennelijk een abonnement 24

9. Twee vakken, één ego 26

10. De stoepparlementariërs 28

11. Het openbaar telefoongesprek 30

12. De reiziger die als eerste wil wachten 32

Deel III · We nemen het mee 34

13. De vergadering over de vorige vergadering 35

14. Mijn idee, zijn applaus 37

15. Vertrouwen, maar dan elk kwartier 39

16. Iedereen beantwoorden 41

17. De vacature voor vier mensen en een wonder 43

18. Het overleg dat mijn avond heet 45

Deel IV · Gezelligheid moet je horen 47

19. De bladblazer en de laatste beschaving 48

20. Wij geven een klein feestje 50

21. We komen ergens tussen acht en zes 52

22. Uw pakket ligt bij iemand 54

23. Ik ben gewoon heel eerlijk 56

24. Het advies dat niet besteld was 58

Deel V · Uw geduld is belangrijk voor ons 60

25. Druk één om niemand te spreken 61

26. Bewijs dat u uzelf bent 63

27. De toestemmingsfabriek 65

28. Opzeggen is een avontuur 67

29. U hebt deze vergadering gewonnen 69

30. De man die altijd rekening houdt 71

Het ministerie blijft voorlopig bereikbaar 73

De volgende ochtend 76

VOORAF

Voor iedereen die vandaag alweer de verstandigste moest zijn

Er bestaat een moment waarop een beschaafd mens ophoudt een beschaafd mens te zijn. Aan de buitenkant is daar vrijwel niets van te zien. Hij staat nog steeds naast zijn winkelwagen. Hij draagt nog steeds een jas die hij in de aanbieding heeft gekocht. Misschien glimlacht hij zelfs.

Maar vanbinnen heeft hij zojuist een ministerie opgericht.

Een klein ministerie, aanvankelijk. Een bureau, een stempel, een ambtenaar die gewoon antwoord geeft. Het Ministerie van Nu Is Het Godverdomme Genoeg. Daar worden mensen beoordeeld die met hun kar dwars voor de melk staan, hun telefoon op luidspreker zetten of een vergadering beleggen om vast te stellen dat er een volgende vergadering nodig is.

Ik heb jarenlang geprobeerd dat ministerie niet te financieren. Diep ademhalen. Relativeren. Mensen hebben het druk. Mensen hebben zorgen. Mensen bedoelen het niet zo. Allemaal waar. Maar ondertussen staat die man nog steeds voor de melk.

Wat mij vooral uitput, is dat je voortdurend begrip moet hebben voor mensen die nergens begrip voor hoeven te hebben. Zij mogen uitvoerig bestaan. Jij moet er soepel omheen.

Dit boek is het archief van dat ministerie. De vonnissen zijn buitenproportioneel, de procedures onbetrouwbaar en de minister heeft dringend vakantie nodig. Niemand krijgt hier

een eerlijke behandeling. Daarvoor bestaan andere boeken, meestal geschreven door mensen met een rustige tuin.

De straffen zijn verzonnen. De ergernissen helaas nauwelijks. Wie zichzelf herkent, kan gerust zijn: ik heb geen idee wie u bent. Het is juist zo vervelend dat u overal bent.

We beginnen klein. Een winkelwagen. Daarna werken we ons door het verkeer, het kantoor, de buurt en de digitale samenleving heen, tot we uitkomen bij de ongemakkelijke mogelijkheid dat wijzelf ook bestaan in andermans hoofdstuk.

Dat laatste heb ik zo lang mogelijk uitgesteld.

DEEL I

Boodschappen voor gevorderden

Ik ging alleen voor brood. Dat moet in de stukken blijven staan.

HOOFDSTUK 1

1. De republiek van het zuivelpad

De winkelwagen staat schuin. Dat is belangrijk. Een rechte winkelwagen kun je passeren. Een schuine winkelwagen is een beleidskeuze.

Links staat de eigenaar. Rechts staat iemand die hij kent van vroeger, kennelijk uit een periode waarin gesprekken nog geen einde hadden. Tussen hen in bevindt zich de melk. Mijn melk. Niet juridisch natuurlijk, maar emotioneel al wel.

'Mag ik er even langs?'

De eigenaar kijkt alsof ik gevraagd heb of hij een nier wil afstaan. Hij trekt zijn kar drie centimeter naar zich toe. Niet genoeg voor een mens, wel genoeg om te kunnen vinden dat hij heeft meegewerkt.

In mijn hoofd klinkt een gong.

Vanaf dat moment is hij levenslang gouverneur van het zuivelpad. Hij krijgt een ambtsketen van kassamuntjes en een bevolking die uitsluitend bestaat uit mensen die even iets willen pakken. Zijn kantoor staat achter de yoghurt. Iedere aanvraag moet hij persoonlijk afhandelen, staand tussen twee winkelwagens die een gesprek voeren over de heupoperatie van iemand die niemand kent.

Hij probeert zijn ontslag in te dienen, maar het formulier ligt bij de melk. Daar kan hij niet bij. Er staat een man.

Na drie weken vraagt hij voorzichtig of de man een stukje opzij wil. De man trekt zijn kar drie centimeter naar zich toe.

Het is een eenvoudige straf. Geen grote machines, geen ingewikkelde begroting. Het ministerie houdt van oplossingen die zichzelf onderhouden.

In werkelijkheid trek ik mijn buik in, draai mijn schouder en bereik de melk via een beweging waarvoor een fysiotherapeut normaal eerst toestemming vraagt.

'Nou, het kan toch?' zegt de eigenaar.

Ik zeg niets. Ik koop ook yoghurt, hoewel ik die niet nodig heb. Als ik dan toch door een geboortekanaal moet, wil ik rendement.

Bij de uitgang kom ik de man opnieuw tegen. Zijn kar staat nu dwars voor de schuifdeur.

Zijn republiek breidt zich uit.

HOOFDSTUK 2

2. Wilt u er nog iets bij?

Het begint met een broodje. Een overzichtelijk verlangen. Twee helften brood, iets ertussen, klaar. Maar de moderne middenstand accepteert geen overzichtelijke verlangens. Die ziet een broodje als een aanknopingspunt voor een langdurige relatie.

'Welk brood?'

'Gewoon bruin.'

'Meergranen, donker meergranen, oergranen of rustiek?'

Rustiek klinkt alsof het brood een schuur heeft gerenoveerd. Ik kies meergranen. Dan begint het gesprek over kaas, temperatuur, saus, bijbetaling en de emotionele positie van de komkommer.

'Wilt u er een menu van maken?'

Ik wil er graag een einde van maken.

Mijn fantasie richt zich niet op de jongen achter de toonbank. Hij staat hier ook maar gevangen in een voorgeschreven glimlach. Ik richt mij op de bedenker van het verkoopprotocol.

Die mag in mijn ondergrondse vergaderzaal een glas water bestellen. Er staan twaalf wateradviseurs klaar. Plat, bruisend, licht bruisend, bronkarakter, mondgevoel? Een basisglas of de complete hydratatiebeleving? Voor vijftig cent extra kan hij de keuze maken in een stillere ruimte, waar nog eens twaalf adviseurs zitten.

Wanneer hij eindelijk 'gewoon kraanwater' fluistert, wordt hem uitgelegd dat gewoon geen productcategorie is.

Hij vult een keuzeformulier in. De pen is alleen verkrijgbaar in een bundel met twee pennen die hij niet wil. De bundel moet worden geactiveerd in de app. Zijn telefoon is leeg.

De wateradviseurs wensen hem een mooie dag.

Ik krijg intussen mijn broodje. Het is niet het broodje dat ik besteld heb, maar na zo veel gezamenlijke beslissingen voelt terugsturen als een echtscheiding.

Bij de kassa vraagt iemand of ik een klantenkaart heb.

'Nee.'

'Wilt u er een?'

Er zijn mensen die denken dat stilte niets betekent. Die mensen hebben mij nog nooit naar een klantenkaart horen zwijgen.